

REZOLUCJA NR 98/LXXVI/22

Rada Miasta Krakowa

zebrana na sesji w dniu z dnia 12 stycznia 2022 r.

**uchwala niniejszą REZOLUCJĘ do Prezesa Rady Ministrów i Ministra Edukacji Narodowej
w sprawie sprzeciwu wobec zapisów rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo
oświatowe oraz niektórych innych ustaw, przedstawiony Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej
w dniu 30 listopada 2021 r., zgodnie z drukiem nr 1812 (RM 0610-143-21).**

Rada Miasta Krakowa wyraża sprzeciw wobec rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy - Prawo oświatowe oraz niektórych innych ustaw. W ocenie Rady Miasta Krakowa będą skutkować ograniczeniem samorządności i zasady decentralizacji władzy publicznej, wynikającej m.in. z art. 15 i art. 166 Konstytucji RP, oraz naruszać zasadę pomocniczości określoną w preambule Konstytucji RP.

Wśród najistotniejszych rozwiązań zmieniających dotychczasowe brzmienie ustawy oświatowej, które budzą szczególny sprzeciw Rady Miasta Krakowa znajdują się m.in.:

1. Proponowane zmiany w zakresie składu komisji konkursowej powoływanej w celu wyłonienia kandydata na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki, które w sposób znaczący zakłócają równowagę pomiędzy głosami przedstawicieli władzy samorządowej i centralnej. Nieakceptowalna jest zwłaszcza zasada, że kuratorowi oświaty przysługuje pięć głosów, niezależnie od liczby przedstawicieli biorących udział w pracach komisji oraz możliwości dokonania przez nich oceny kandydata. W nowym art. 62 ust. 12 ustawy Prawo oświatowe (art. 1 ust. 7a projektu ustawy) zmieniono obecny zapis: „w porozumieniu z organem sprawującym nadzór pedagogiczny” na: „po uzyskaniu pozytywnej opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny”. W połączeniu z art. 62 ust. 2 zapis pozwala kuratorowi na powołanie na stanowisko dyrektora szkoły dowolnej osoby, nawet niebędącej nauczycielem. W art. 63 nowe ust. 14a-14d pozwalają jednej osobie na głosowanie w imieniu 5 przedstawicieli kuratora. Pojawia się tu wątpliwość wobec rozstrzygnięcia pozwalającego oceniać kandydatów na dyrektora osobom nie biorącym udziału w posiedzeniu komisji - niemożliwa jest w tej sytuacji merytoryczna ocena kandydata, a tym samym wydanie opinii poprzez głosowanie.
2. Propozycje dodania ust. 6a-6h w art. 55 po ust. 6, które pozwalają na odwołanie dyrektora szkoły przez kuratora z powodu niezrealizowania zaleceń nadzoru pedagogicznego niezależnie od charakteru tych zaleceń. Organ założycielski szkoły został w ten sposób sprowadzony do roli wykonawcy poleceń kuratora. Zapowiedź wprowadzenia „szybkiej ścieżki” odwoływania nauczyciela ze stanowiska dyrektora szkoły lub placówki oraz innego stanowiska kierowniczego w szkole lub placówce, jeśli dyrektor nie zrealizuje we wskazanym terminie zaleceń wynikających z przeprowadzonych czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego budzi nasz zdecydowany sprzeciw. Kurator oświaty będzie mógł złożyć wniosek do organu prowadzącego szkołę o odwołanie dyrektora w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia z terminem realizacji wniosku do 14 dni. Z upływem terminu wygaśnie powierzenie stanowiska dyrektora szkoły lub placówki. Stwierdzenia wygaśnięcia powierzenia stanowiska dyrektora szkoły lub placówki dokona organ sprawujący nadzór pedagogiczny, o czym niezwłocznie poinformuje organ prowadzący szkołę lub placówkę. Tak znacząca ingerencja w proces prowadzenia szkoły, umożliwiająca organowi nadzoru pedagogicznego zmianę na stanowisku dyrektora szkoły bez zgody organu prowadzącego to wprost odbieranie uprawnień organowi prowadzącemu.
3. Zdaniem Rady Miasta Krakowa zamiarem projektodawcy jest również odebranie wójtom, burmistrzom lub prezydentom uprawnienia do odwołania dyrektora w przypadkach szczególnie uzasadnionych w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia, konieczne będzie bowiem uzyskanie pozytywnej opinii kuratora oświaty lub ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

4. Ponadto kurator oświaty ma decydować o ostatecznym wyniku oceny pracy dyrektora szkoły oraz dyrektora placówki doskonalenia nauczycieli. W ustawie - Karta Nauczyciela w art. 6a dodaje się nowy ust. 7b, który decyzje w sprawie oceny nauczycieli przekazuje w całości kuratorowi. Zdaniem Rady Miasta Krakowa proponowane zapisy odbierają podmiotowość wszystkim organom prowadzącym szkoły.
5. W art. 86 nowe ust. 2a-2f przekazuje się wszystkie uprawnienia do poszerzenia programu nauczania o treści proponowane przez szkołę, nauczycieli, rodziców czy organizacje pozarządowe do uznania kuratora, który nie musi uzasadniać swoich decyzji. Proponowane w projekcie ustawy procedury zdeorganizują pracę szkół i doprowadzą do ograniczenia liczby zajęć organizowanych w szkołach. Działalność organizacji i stowarzyszeń edukacyjnych stanowi cenne uzupełnienie pracy szkół, wyrównywanie szans edukacyjnych i rozwijanie zainteresowań. Na uwagę zasługuje fakt, że z wymogu pozytywnej opinii kuratora będą zwolnione organizacje prowadzące zajęcia w ramach „zadania zleconego z zakresu administracji rządowej”. Mają być one realizowane przez samorządy w ramach obowiązku ustawowego, jednak nie ma wskazania czy wymagana jest opinia rady rodziców czy zgoda rodziców.

Zaproponowane zmiany ustawy - Prawo oświatowe prowadzą do centralizacji systemu oświaty przez poddanie szkół odgórnej biurokratycznej i ideologicznej kontroli. Wprowadzają faktyczną zmianę ustroju szkolnego, ograniczając kompetencje samorządów lokalnych jako organów prowadzących szkoły. Zapisy zawarte w projekcie naruszają konstytucyjną zasadę pomocniczości i decentralizacji władzy publicznej. Projekt wprowadza daleko idącą centralizację zarządzania oświatą oraz radykalne ograniczenie kompetencji samorządów i innych podmiotów założycielskich szkół.

W związku z powyższym Rada Miasta Krakowa zwraca się do Premiera Rządu RP o zaprzestanie dalszego procedowania projektu ustawy o zmianie ustawy - Prawo oświatowe oraz niektórych innych ustaw.

Wiceprzewodniczący Rady
Miasta Krakowa

Michał Drewnicki